

För kännedom:

Kommunfullmäktige
Partiernas gruppledare
Barn- och fritidsutskottet
Arbets- och omsorgsutskottet
Personalutskottet
Kommunchef

Till:

Kommunstyrelsen
Miljö- och byggnämnden

Grundläggande granskning 2017

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionens uppgift enligt kommunallagen är att ge underlag till fullmäktiges prövning om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Som en del av den grundläggande granskningen genomför revisorerna nämnds och styrelsebesök för att, i dialog med nämndens och styrelsens ledamöter och ersättare, diskutera nämndens och styrelsens arbete med styrning, uppföljning och kontroll.

I bifogad revisionsrapport redogörs för våra iakttagelser.

Vi lämnar därför följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen bör följa upp verksamhetsmålen, åtminstone i samband med delårsrapporten per sista augusti. Detta för att kunna få styrinformation om hur måluppfyllelsen ser ut och för att kunna vidta relevanta åtgärder för förbättrad måluppfyllelse.
- Nämnd och styrelse bör vara mer aktiva i riskanalysen inför beslutet om intern kontrollplan. Riskanalysen ska även dokumenteras.
- Kommunstyrelsen ska årligen fastställa en internkontrollplan.
- Inför fastställandet av den interna kontrollplanen bör val av kontrollansvarig för vissa kontroller övervägas. Det är inte alltid lämpligt att ansvarig för en verksamhet tillika är

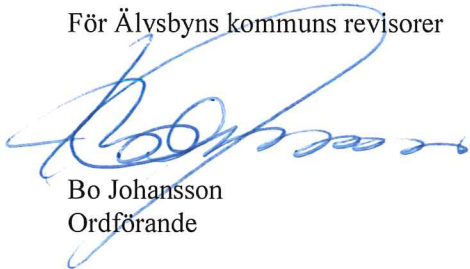
Two handwritten signatures in blue ink, one on the left and one on the right, located at the bottom right of the page.

den som internt ska kontrollera granska hur en process fungerar. Det finns en inbyggd svaghet i detta.

- Information om ekonomi och måluppfyllelse och avvikelser kring dessa bör återspeglas i beslut kring åtgärder på ett tydligt sätt i protokoll. Det är i protokollen som politikerna visar sin styrförmåga.
- Kommunstyrelsen bör se över samt tydliggöra utskottens roll och ansvar.

Yttrande från kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden önskas senast den 30 april 2018.

För Älvsbyns kommuns revisorer



Bo Johansson
Ordförande



Maria Öhman
Kommunrevisor



Grundläggande granskning

Revisionsrapport

Älvsbyn kommun

KPMG AB

2018-02-07

Bilagor: 4



Älvsbyn kommun
Grundläggande granskning

2018-01-xx

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
3	Kommunstyrelsen	4
3.1	Målstyrning	4
3.2	Ekonomistyrning	4
3.3	Uppföljning av intern kontroll	5
3.4	Risker	5
3.5	Övrigt	5
4	Miljö- och byggnadsnämnden	6
4.1	Målstyrning	6
4.2	Ekonomistyrning	6
4.3	Uppföljning av intern kontroll	6
4.4	Risker	7



Älvsbyn kommun
Grundläggande granskning

2018-01-xx

1 Sammanfattning

Vår sammanfattning redovisas i form av rekommendationer:

- Kommunstyrelsen bör följa upp verksamhetsmålen, åtminstone i samband med delårsrapporten per sista augusti. Detta för att kunna få styrinformation om hur måluppfyllelsen ser ut och för att kunna vidta relevanta åtgärder för förbättrad måluppfyllelse.
- Överlag kan nämnderna och politikerna bli mer aktiva i riskanalysen inför beslutet om intern kontrollplan. Riskanalysen ska även dokumenteras.
- Inför fastställandet av den interna kontrollplanen bör val av kontrollansvarig för vissa kontroller övervägas. Det är inte alltid lämpligt att ansvarig för en verksamhet tillika är den som internt ska kontrollera granska hur en process fungerar. Det finns en inbyggd svaghet i detta.
- Information om ekonomi och måluppfyllelse och avvikelser kring dessa bör återspeglas i beslut kring åtgärder på ett tydligt sätt i protokoll. Det är i protokollen som politikerna visar sin styrförmåga.
- Kommunstyrelsen bör se över samt tydliggöra utskottens roll och ansvar.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

Granskningen har genomförts genom dialog med nämnden kring i förväg utskickade frågor. Svaren har verifierats utifrån den dokumentation som finns. Detta innebär att kommentarerna nedan ska ses utvecklingsmöjligheter och avvikelser att beakta. Om någon av frågorna inte särskilt kommenteras beror detta på att svaret är underbyggt och tillfredsställande.

Den grundläggande granskningen har utöver fokusområdena mål/måluppfyllelse, ekonomistyrning och intern kontroll även beaktat nämndernas egna riskanalyser och hot mot verksamheten. Denna information är ett viktigt bidrag till revisorernas riskanalys inför kommande verksamhetsår.

2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.



Älvsbyn kommun
Grundläggande granskning

2018-01-xx

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

2.4 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Kristian Damlin kundansvarig samt Camilla Strömbäck.

Kommunrevisorerna har deltagit i träffar med nämnderna.

3 Kommunstyrelsen

3.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x			
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: I strategisk plan slås vision, strategi, målsättningar fast. Verksamheterna bryter sedan ner dessa till verksamhetsmål. Uppdrag ges till kommunchef alternativt utskotten. Tidigare har det inte varit helt tydligt när i tid återrapportering ska ske, detta beskrivs ha blivit mer tydligt. I delårsrapporten saknas utfallssiffror för verksamhetsmålen, det görs endast en prognos för helårsutfallet.

3.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x			
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer:

Rapportfrekvensen är god och ekonomirapporterna presenteras alltid muntligen. Dock kan mer tid läggas på att följa upp delårs- och årsrapport. Detta för att få en gemensam bild samt gemensamt analysera utfall och prognos.



Älvsbyn kommun
Grundläggande granskning

2018-01-xx

3.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?		x
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?		x		
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen			x	
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Kommentarer:

Kommunstyrelsen har inte fastslagit någon internkontrollplan för 2017. Det finns dock ett beslutat reglemente samt riktlinjer för arbetet med internkontroll. Internkontrollplanen ska tas upp för beslut 2018-05-28. Ordförande lyfter fram att det finns en välfungerande förvaltning och att det finns flera typer av kontroller trots avsaknad av internkontrollplan. En viktig del är verkställighet av beslut där kommunsekreterare kontrollerar att beslutade ärenden verkställs. Revisionens granskningar redovisas även för kommunstyrelsen i syfte att kunna vidta åtgärder.

3.4 Risker

- IT-säkerhet. Ny lagstiftning (GDPR) från 25 maj 2018.
- Kompetensförsörjning av verksamheten. Svårt att rekrytera flera yrkesgrupper bl.a. ekonomer.

3.5 Övrigt

- GDPR. Det finns en särskild utsedd person på kansliet som är ansvarig. Det har pågått ett arbete under en längre tid och kommunens samtliga chefer har fått utbildning. Det kommer att tas fram handlingsplaner för arbetet.
- Utskotten. Strategidag med bolagen 19 december där samtliga bolag är inbjudna till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen tar del av protokoll från bolagen. Det saknas en formell uppdragsbeskrivning till bolagen. Dialogen har förbättrats jämfört med tidigare år.
- Överförmyndaren. Länsstyrelsen har riktat kritik mot Överförmyndaren. Kommunstyrelsen har gett utskottet i uppdrag att åtgärda detta med skriftlig återredovisning till kommunstyrelsen om vidtagna åtgärder, dock ej tydliggjort när. I början av 2018 kommer utskottet träffa överförmyndaren för att gå igenom vilka åtgärder som är vidtagna. Kommundirektören har fått i uppdrag att titta på ett samarbete med Piteå kommun.

4 Miljö- och byggnadsnämnden

4.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	X	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara			X	
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	X			

Kommentarer: Målen har fastställts i strategisk plan och sedan har nämnden brutit ner dessa till verksamhetsmål. Det finns en utvecklingspotential när det gäller att konkretisera målen så att de blir mätbara.

4.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall		
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	X			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser		X		

Kommentarer: Nämnden ansvarar inte för verksamhetens budget utan det kommunstyrelsen. Ekonomisk rapportering sker till nämnden varje tertiäl, dock vidtar inte nämnden några särskilda åtgärder eftersom det ekonomiska ansvaret åvilar kommunstyrelsen.

4.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	X	
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	X			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	X			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	X			



Älvsbyn kommun
Grundläggande granskning

2018-01-xx

Kommentarer: Nämnden har beslutat om en internkontrollplan för verksamheten. Utöver detta beskrivs nämnden ha en god intern kontroll utifrån beslutad tillsynsplan 2017 (Miljöbalken) samt Kontrollplan 2017 (Livsmedel). Nämnden har följt upp såväl internkontrollplan, tillsynsplan som internkontrollplan under 2017.

4.4 Risker

- Personalomsättningen har varit hög på senare år. Verksamheten har få medarbetare vilket gör den sårbar, exempelvis vid sjukdom. På byggsidan finns till exempel bara underlag för en byggnadsinspektör på grund av kommunens storlek och omfattningen av det som byggs. Det är redan idag svårt att hitta personal med rätt utbildning och erfarenhet vid rekryteringar. Det tar tid att komma igång för nya medarbetare så trots att bemanningen är fulltalig kan det vara svårt att hinna med alla arbetsuppgifter.
- Verksamheten är beroende av resurser från kommunstyrelsen. Det kan på längre sikt innebära att resurser minskar så att arbete som är reglerat i svensk lagstiftning och EG-lagstiftning inte kan utföras. Långsiktigt bedöms personalrekrytering att vara en utmaning.

KPMG AB



Kristian Damlin
Kommunal revisor

Grundläggande granskning 2017

Minnesanteckningar arbets- och omsorgsutskottet

1. Hur ser ni på utskottets uppdrag och ansvar? Är uppdraget tydligt?

Upplever att man har ett tydligt uppdrag. De viktiga styrdokumenterna för utskottet är den strategiska planen samt delegationsordningen.

Har att hantera myndighetsutövningen.

2. Hur fungerar utskottets arbete?

Arbetet fungerar väl och handlingar går ut i tid. Det förekommer att handlingar kommer tätt in på mötena men det handlar då om akuta ärenden.

3. Hur ser det verksamhetsmässiga nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

Har startat upp tillfälliga korttidsplatser i avvaktan på färdigställande av särskilt boende. Under en period var det ca 30 personer i kö till särskilt boende, under våren 2017 ca 7-8 personer vid varje mättillfälle.

Statliga pengar har nyttjats för att starta ett hemtagningssteam. Utredning kan då göras i hemmet. Dock saknas pengar i nuläget i budgeten när de statliga medlen försvinner. Utskottet kommer göra ett äskande under våren.

Har ett antal ej verkställda beslut.

Ny lagstiftning gällande utskrivningsklara, 3 dagar. Det är idagsläget inte den bästa samverkan med regionen. Hälsocentralerna kommer få ett större ansvar. Pågår ett flertal diskussioner kring samverkan med regionen utifrån den nya lagstiftningen.

4. Hur ser det ekonomiska nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

Ekonomi inom utskottets verksamhetsområde ser bra ut. Inga större avvikelser.

Ensamkommande – det är stora förändringar i volym samtidigt som ersättningarna är lägre från Migrationsverket. Lång eftersläpning från migrationsverket när det gäller ersättningarna.

Risk att få viten på barn som inte får plats på korttidsboende.

Funktionshindersomsorgen – bland de lägsta kostnaderna i landet. Beskrivs som ett föredöme ”hur bedriva en kvalitativt god omsorg med små medel i en mindre kommun”.

Har kunnat minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Hemtjänst, ett utvecklingsarbete. Har ett bra planeringsverktyg. Koncentrerar samtliga hemtjänstgrupper till centrala Älvsbyn (Fluxen).

5. Vilken uppföljning sker av utskottets ansvarsområden?

Uppföljning av målen sker tre gånger per år. Utöver det sker uppföljning via nationella jämförelser. Älvsbyn ligger bra till gällande äldreomsorgen gällande bemötande.

Socialchef företrar alltid nuläget till utskottet samt även i KS.

Värdegrundsgarantierna – det pågår ett arbete ute i verksamheterna. Har tittat på om värdegrundsgarantierna ska ändras inför 2017. Ingen särskild uppföljning av värdegrundsgarantierna har dock skett.

6. Vilken rapportering sker till kommunstyrelsen?

Protokollen från utskottet delges till kommunstyrelsen och utöver det även verksamhetsredogörelser.

7. På vilket sätt diskuterar arbets- och omsorgsutskottet/kommunstyrelsen strategiska frågor kopplat till utskottets ansvarsområden?

Utskottet har ingen förberedande diskussion gällande strategisk plan, detta diskuteras direkt i kommunstyrelsen.

Utskottet tycker att frågorna får tillräckligt stort utrymme

8. Övrigt som kan vara av intresse att delge revisorerna?

Har fått i uppdrag att se över socialsekreterarnas organisation. Det är svårt att rekrytera socialsekreterare.. Har fyra olika ”verksamhetsområden” där handläggarna verkar. Skapar en sårbarhet i organisationen. Troligen förslag om att lägga detta i en och samma organisation.

Elevhälsan hamnar under skolan, halverar nästan halva barn- och ungdomssektionen.

Arbetsterapeuter är den svåraste gruppen att rekrytera i nuläget.

Grundläggande granskning 2017

Minnesanteckningar barn- och fritidsutskottet

1. Hur ser ni på utskottets uppdrag och ansvar? Är uppdraget tydligt?

Ingen särskild diskussion har förts under året om utskottets uppdrag och ansvar. Ledamöterna tycker det borde finnas en tydlig dokumentation kring utskottets uppdrag, roll och ansvar. Det upplevs direkt felaktigt att ett skolärende behandlas av kommunstyrelsen utan att det har varit i utskottet.

Utskottet ansvarar för myndighetsutövningen. Det som reglerar utskottets ansvar är delegationsordningen. Flera ledamöter lyfter att de upplever svårigheter att förstå vad deras uppgift är. ”*Det här utskottet är ett spel för galleriet*”, som en ledamot uttryckte det.

2. Hur fungerar utskottets arbete?

Utskottet får information i samband med möten, ofta samma information i utskott och kommunstyrelse. Utskottet hanterar inga strategiska frågeställningar.

Utskottet har initiativrätt.

Följer inte upp tagna beslut i tillräcklig omfattning.

3. Hur ser det verksamhetsmässiga nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

-

4. Hur ser det ekonomiska nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

Det är en sämre diskussion idag när det gäller ekonomi i jämförelse med den tidigare nämndsorganisationen. Den ekonomiska uppföljningen var mer gedigen tidigare. Det blir en väldigt övergripande diskussion kring ekonomi, alternativt ingen ekonomisk diskussion. Förskolan är det som diskuterats mer ingående.

5. Vilken uppföljning sker av utskottets ansvarsområden?

Får föredragningar från t.ex. skolinspektionens granskning.

6. Vilken rapportering sker till kommunstyrelsen?

Kommunstyrelsen tar del av protokoll. Samtliga protokoll från årets första månader delgavs kommunstyrelsen först i september.

7. På vilket sätt diskuterar barn- och fritidsutskottet/kommunstyrelsen strategiska frågor kopplat till utskottets ansvarsområden?

-



8. Övrigt som kan vara av intresse att delge revisorerna?

-

Grundläggande granskning 2017

Minnesanteckningar Servicenämnden

1. Hur ser ni på nämndens uppdrag och ansvar? Är uppdraget tydligt?

Tydligt samverkansavtal mellan kommunerna samt reglemente för nämnden. Nämnden har varit igång sedan 2017-01-01.

2. Hur fungerar nämndens arbete?

Nämnden har fyra sammanträden per år, två på våren och två under hösten. Har fungerat bra under 2017.

3. Hur ser det verksamhetsmässiga nuläget ut inom nämndens ansvarsområden?

Det är ca 6 500 löner som hanteras per månad.

Idag finns problem med de löneunderlag som kommer till lönekontoret. Det är alltför hög grad av felaktigheter. Viktigt att utbilda chefer kring vilka rutiner och riktlinjer som gäller.

Samverkansformen som är vald är gemensam nämnd. Det kan bli aktuellt att det blir aktuellt att nämnden tar över flera verksamheter och/eller att fler kommuner ansluter.

4. Hur ser det ekonomiska nuläget ut inom nämndens ansvarsområden?

Nämnden prognostiserasett underskott på 150 tkr för helåret 2017.

5. Vilken uppföljning sker av nämndens ansvarsområden?

Nämnden får en månatlig redovisning av verksamheten på respektive nämndssammanträde. Redovisning av ekonomi samt volymer m.m.

6. Vilken rapportering sker till kommunstyrelsen?

Delgivning till respektive kommuns kommunstyrelse av månadsrapporter.

7. Övrigt som kan vara av intresse att delge revisorerna?

-

Grundläggande granskning 2017

Frågor till personalutskottet

1. Hur ser ni på utskottets uppdrag och ansvar? Är uppdraget tydligt?

Uppdraget uppfattas tydligt av ledamöterna.

Uppdraget handlar om att försöka tillgodose att kommunen har en god personalpolitik. Utskottet som ska sköta uppdraget på direkt från kommunstyrelsen.

Hanterar aldrig frågor på individnivå.

2. Hur fungerar utskottets arbete?

-

3. Hur ser det verksamhetsmässiga nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

Heltid som norm är ett ärende som beretts av utskottet.

Finns ett antal utmaningar:

- Attraktiv arbetsgivare.
- Öka frisknärvaron på arbetet. Kartlägga sjukfrånvaron.
- Kompetensförsörjningsplan – hur ska utmaningarna mötas. Målsättning att det ska finnas ett förslag 2017-12-31. Har ett bra samarbete inom Fyrkanten.

Lönecentrat, har funnits och finns utmaningar att få det att funka. Från Älvsbyn har det fungerat bättre, har funnits ett motstånd på personalsidan från Piteå. Det blev ett enormt kompetensbortfall utifrån att Piteå inte gick över, har behövt nyrekrytera.

4. Hur ser det ekonomiska nuläget ut inom utskottets ansvarsområden?

Personalutskottet har ingen egen budget.

Löneöversynen passerar personalutskottet. Personalutskottet fastställer nivåer. Totalt är det 14 stycken kollektivavtal.

5. Vilken uppföljning sker av utskottets ansvarsområden?

Det görs en medarbetarenkät vart tredje år och senast gjordes det under 2017. Personalutskottet har dock inte tagit några särskilda beslut utifrån medarbetarenkäten.

Det sker ingen löpande uppföljning av styrdokument inom utskottets område.

6. Vilken rapportering sker till kommunstyrelsen?

Det sker ingen särskild rapportering från utskottet till kommunstyrelsen utöver att protokoll delges.

7. På vilket sätt diskuterar personalutskottet/kommunstyrelsen strategiska arbetsgivarfrågor som t ex lönebildning, rekrytering etc?

Det sker inte mycket till diskussion mellan utskottet och kommunstyrelsen. Samtliga ledamöter i utskottet sitter med i kommunstyrelsen.

8. Övrigt som kan vara av intresse att delge revisorerna?

-

Enligt uppdrag/

Kristian Damlin
Kundansvarig/kommunal yrkesrevisor